

37

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1968 / Μάρτιος 1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). Π. Ε. Ι. Β. Ω. Ν.

(παλαιότερον ὄνομα:), Ἑπαρχίας Χαλκιδίδος

Νομοῦ Εὐβοίας.

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἀν. Κεκάβιος

Ἰω. Μπαλοῦλας.. ἐπάγγελμα Διδάσκαλος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Π. ρ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. Ω. Ν. Ν.

Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 5

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γεωργίου Ἀν. Γεωργίου.

Πρόεδρος Γεωργίου Π. Γεωργίου. Συνέγραψεν Π. Γεωργίου.

ἡλικία 74... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀπόφοιτος Διευθ. Σχολείου

..... τόπος καταγωγῆς Π. Γεωργίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΕΥΜΕΝΩΝ ΔΟΧΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖα ἀγροτικὰ περὶοχαί προωρῶντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖα διὰ βοσκήν ποιμνίων; Διὰ βοσκήν προωρῶντο καὶ γό-
τιμα καὶ κτήνη καὶ διὰ βοσκήν καὶ ἄλλα.

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίων ἢ ἐν ἑλλείψει κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Χωρὶς.

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. Μόνο Π. Γεωργίου

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν θάνατον
γάμον τῶν τέκνων τοῦ, διανενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ; Διὰ βοσκήν καὶ γότιμα καὶ κτήνη καὶ ἄλλα.
Διὰ βοσκήν καὶ γότιμα καὶ κτήνη καὶ ἄλλα.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωικήν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μέ... ψωμί... μέλι... βοώ... μέλι... μέλι...
βοώ... μέλι... μέλι... μέλι... μέλι...

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; Μετὰ τὸ 1922.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ἀπὸ τοῦ 1860

μετά το 1930 μετ' ή γερμ: μηχαναί το 1950. περίπου.

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ ; **Ἀμυγδαλὰ. Ὁ ποταμὸς ἐκρημνίσθη**
εἰς πεδινὰς ἐκτάσεις καὶ εἰς ἄλγες εἰς κοιλίᾳ
ἐδάφους. Ὁ ὠρεὸς ἡ ὠρημένη ἐχέετο ἐν θανάτῳ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) 2.10. '70. Έξω. 1950 -

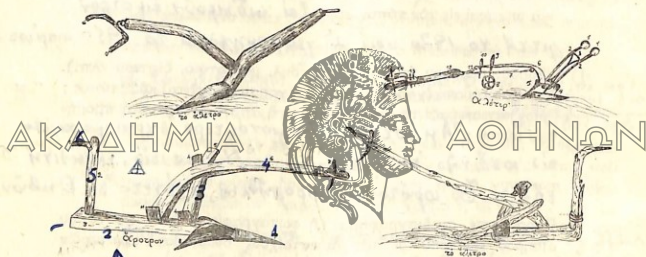
3) Μηχανή θερισμού Μ.Ε.Α. 'Υδ. Έτη 1955.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δέν χρησιμοποιοῦται*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἔδ. ἔξ. σ. 1955*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ἔδ. μακρυκεφάλου... αἱ ἰδιόι... αἱ... χωρτοί*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *ἔξ. σ. 1955*

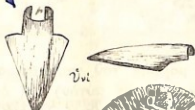
1. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	6. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	11. <i>ἔξ. σ. 1955</i>
2. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	7. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	12. <i>ἔξ. σ. 1955</i>
3. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	8. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	13. <i>ἔξ. σ. 1955</i>
4. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	9. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	14. <i>ἔξ. σ. 1955</i>
5. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	10. <i>ἔξ. σ. 1955</i>	15. <i>ἔξ. σ. 1955</i>

⁽¹⁾ Ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν. *Δέν χρησιμοποιοῦται πρὸ πολλοῦ χρόνου μετὰ τὴν ἐκδόσιν, διὰ τὴν φωτογραφίαν.*

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἡ κα. κό. ὕδρι... δι' ὅλα καὶ εἰδῆ. κυτ. χειρουργίαν,
ἀκριβῶς... ὡς... καὶ... ἐκστρίβοντες... μακροτέρως...
μὲν... ἀποδοχὴν... διὰ... τὰ... ἐκτρέφεται... καὶ... μονοταύρι...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Εὐδὺ' γραμμοῦ

εἰδηροῦν... κεραία... ἐκστρίβοντες... καὶ... μακροτέρως... καὶ... μονοταύρι...

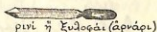
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Σήματα δὲν... ἀκριβῶς... εἰς... ἦτο... κεραία...
μακροτέρως... ἐκστρίβοντες... καὶ... μονοταύρι...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

εἰς... ἀκριβῶς... εἰς... ἦτο... κεραία...
μακροτέρως... ἐκστρίβοντες... καὶ... μονοταύρι...

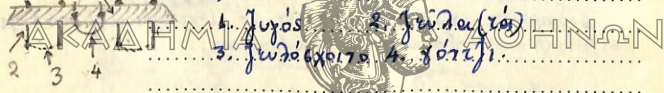
8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔκαστος τὰ... ἀναγκαστικὰ...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἐν : *χοῦ. ἐλ. καὶ. δύο. ἀτλάσων. κτλ.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα, με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Διὰ βόδια ἦτο ἀνάγκη ὁ ζυγός, διὰ τὰ δύο ἄλογα ὄχι.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Εν. κεραία. ζύλου. ἐκρήματος. κτλ.*

11) Πῶς λεγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁνομαζέται. γόβη. ἐκ. ἐκ. κτλ.*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Μετὰ τὸ 1935.*

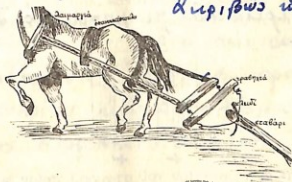
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Διὰ τὴν... ζεύξιν... κτλ.

Ζεύειν καὶ ζῶον. — 6 —

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.

Εἶ. ἦσαν. ἡ. τὸ. ταιμὸν. γέρει. ται-
 μαργιαι. τ. ἡ. ἀπορία. ἡ. καὶ. ἰσάχια. ἔχου. δύν. χυτῆρος. ἰσάχια. ται
 εἰς. ἐν. τὰ. δύν. ἀλυσίδες, αἱ. ὁ. ποῖσι. κροκοφύ. ἡ. καὶ. ἰσάχια
 τοῦ. ἐν. τὰ. τοῦ. βίου. καὶ. συνδέονται. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.
 Κυριβῶς. ὡς. ἡ. κατεστέρω. ἐν. τὰ.

ζ. Ἀροτρίαις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνθέτα εἰς τὸν τύπον σας.

ὄργωνον. καὶ. ὄργον.
 καὶ. δι. χυτῆρος. καὶ. ἰσάχια. καὶ. ἐν. τὰ.
 ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Οἱ. βόες. ἰσάχια. ἰσάχια. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.
 καὶ. ἐν. τὰ. τοῦ. βίου. καὶ. συνδέονται. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ὡς. ἡ. κατεστέρω. ἐν. τὰ.
 καὶ. ἐν. τὰ. τοῦ. βίου. καὶ. συνδέονται. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα; με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Οἱ. βόες. κατευθύνονται. με. σχοινί. καὶ. ἐν. τὰ. τοῦ. βίου. καὶ. συνδέονται. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.
 καὶ. ἐν. τὰ. τοῦ. βίου. καὶ. συνδέονται. ἀπὸ. με. τὰ. κροκοφύ. ται.

.....

1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὀργῶματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργῶματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... Διὰ τὴν ἐκτίμησιν ἐκφορᾶν γίγκεται (ἐχίκετο) ... ὀργῶμα ... ὡρὴ ... τοῦ ... Φεβρουαρίου ... τοῦ ... διβόλῃ ... ὡρὴ ... τοῦ ... μηνὸς ... Ἀπριλίου ... καὶ ἰστ ...

"Ορχήστρα μελοποιήσατε Ελβετούς και
Σκωτσέζους μελοποιήσατε (αυτοί να μην
να τους υπήγατο το τσίρου).

967. ^uετα, κα' ωσπερ' ενα.

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;.. Πρύγιμοιαι.
εἰκου... ἡ... ποδιδ... ἀπο... ὁποῖ... ἀν...
τομ... ἀν... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

- 9 -

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μετὰ τὴν... ἀργαλειο-*

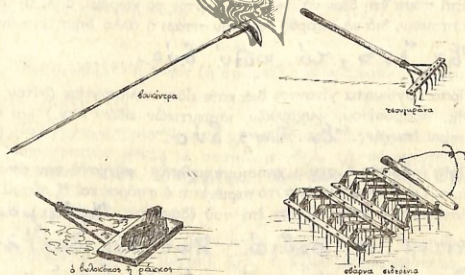
*μένην... ἐλλειψοειδῆ... ράβδον... εἰσενέγκῃς...
ἢ τοῦ... ὀνομαζομένου... ζύγαντος...*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβρόλισμα); *ἢ τοῦ... ὀνόματος... διβρόλου... ἀποσπαραγῆς...
τοῦ ὕδατος... ἐπὶ τῇ... ἐπιφάνειᾳ... ἐπὶ τῇ... ἐπιφάνειᾳ...
γίνεσθαι... μετὰ... τὴν... ἐπιφάνειαν...*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

*Γίνεσθαι... μετὰ... τῇ... ἐπιφάνειᾳ...
γίνεσθαι... μετὰ... τῇ... ἐπιφάνειᾳ...*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ΣΗ. ὡς ἀκούω, ... πό... ὡς ἀκούω! μοῦ... ὦ ματρίεις.
(ἐν τῇ θύρῃ. μῦθοι... ὡς... ματρίεις).....

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὀργῶμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

^c Ο αρχηγός... κιν... διανομή... ὀργάνων... καὶ ἐν γένει
ἐν βοήθειαν... κιν... ἰσορροπία... ἀδελφὰς δὲν γίνεται ὁμο-
τιμία... λέγοντος ἐκείνου.

- 7) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς γίνεται η σπορά καί η καλλιέργεια έκάστου

Εἶδους... ὁδοὶ ἰσότητος... ἀνὰ τὴν οὐρανὸν...
ἐκ κρητὸν, χιλιετηρίων αἰώνων.

- 8) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ... βοι, μοι, κ.τ.λ. ...

ωαιόμτος... δ. α. ... η μ αναστοχτινιρ ποδόντα
ελκώ. (βσι ωαχιοί χηφρίγρι.).....

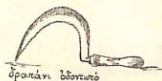
- 9) Πώς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Εἰς αὐλάκια καὶ εἰς πρασιές.

Γουδρι. Νό... έρχομαι... και... ρίχνω... τον... βωμόν
 της... ιερής... έπεί... τον... χορό... ενόχου... Πρε... του
 του 1920... ευτυχώς... με... το... ελπίς... εις... βράζει...
 Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλειῶν θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ... κό... βύνη-
δε... δρέκωνσι.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν ὑποκάτω εἰκόνα) *μέ... κοβά...
ὡς ἡ κατωτέρω ἢ ἐν ἐκείνῃ αὐτῇ μέ... τὸ*

*δρέκωνσι θύβρου καὶ
είκου.*

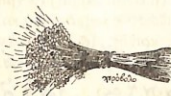
3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Η. Ξεοῖς. ἦτο... ὀδοντωτή.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

*ὡς... καὶ... ἡτις... ἐμὸν... Δέν... ὑπορχῇ
ἰδιαιτέρᾳ... σκελετῇ.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *χερόβολα ἢ χεραίδες*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *ἄνδρες καὶ γυναι-
καὶκες ἤρχοντο κατὰ δόξαν οἱ θερισταὶ
ἀπὸ ἄλλων μέσων ζήμερον αὐτοὶ ποιοῦσι-
οὕτως μηχανά*

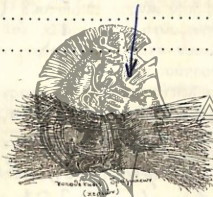
2) Πώς ἡμείνοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) *ὅτι ἡμερομισθίων
ἦτο μετὰ φαγητοῦ καὶ ἡμερομισθίων
ἦτο μετὰ φαγητοῦ καὶ ἡμερομισθίων
ἦτο μετὰ φαγητοῦ καὶ ἡμερομισθίων
ἦτο μετὰ φαγητοῦ καὶ ἡμερομισθίων*

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *ἔφερον ἡμῶν
ἀριστερὰν χεῖρα ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν
ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν
ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν
ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν*

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐὰν ἔδωκα... οἱ... δυνάμεις... μοι... ἔδωκα...
 μὲν... ἐν... δυνάμεις... οὐ... ἔδωκα...
 ἔχοντα... δευτέρῃ... δὲν ἐχρησιμοποιεῖται...
 οὐδὲν ἐχρησιμοποιεῖται... ἔδωκα... δευτέρῃ... ἔδωκα...
 γὰρ... ἐν... ἔδωκα... ἔδωκα...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... ἀνά... 4... 6... διὰ...
 γὰρ... φορτωθῶν... ἐν... ἀνά... καὶ...
 μεταφερθῶν... ἐν... ἀνά... διὰ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η. μαρτιέριος
γίνεται ἐνὸς τοῦ 1920. Δις καὶ ἑκουσ.
τὸν μαρτιον καὶ ἡφύθιον.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν... *Με διγυρερον... ἑροτρων... ζύ-
λινον... ἢ εἰδυραὺν... ὁμοιον... γὰρ ἐκείνο
καὶ ὁρχώρεται.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, θίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐὰν ζῶα διετρέγοντο
μὲ σανόν, βίκαν, κριθίνης, ραβίου, θαλασσίον. Ἡ νο-
μὴ ἐγένετο γὰρ δρέωναν τοῦ θριβίου τῶν
θυμητριάων... ἐξηραίνετο... καὶ καὶ ἐξήραν, ἐδένε-
το εἰς δεμάτια καὶ γκεγγέρετο... καὶ καὶ ἐνοδίζοντο*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο καὶ κατὰ γὰρ δρέωναν καὶ
βωδανώτερον γὰρ νοοδαν.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . Δέν... ἐχρησιμοποιοῦντο... ἔργα
 Λ. κ. α. ... ὅα' δὲ ματὰ' ἐδένοντο... ἔργα... μ. α. ι.
 κ. ω. ν. δημοτριάμ. ω. ν. ... με' εὐαίρεται... ἡ... εἰς...
 μάταια.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

μετὰ'... λ. ω. ν. ... δημοτριάμ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 κ. ω. ν. ... ἀλ. ω. ν. ι. σ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν ; ὕπαρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός ; ...

ἀνομοιάζειται. δημοτριάμ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 δημοτριάμ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 δημοτριάμ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι ; ...

τὴν... εἰσοχ. ἡ... κ. α. ι. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 δημοτριάμ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; ...

μετὰ'... κ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 μετὰ'... κ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...
 μετὰ'... κ. ω. ν. ... μετ' ἐξέρχεται... ἡ... εἰς...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Εὐνάβη*

*οἰκογένεια... εἶχε πρὸ 70 εὐνών... ἀλωνίων ἐ-
ξυμμετεκοῦσα μὴ ἐκείνην οὐδὲν ἐπὶ δωρεάν...*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀποδ. ἄρχ. 20
Ἰουλίου... μέχρι... καὶ μετὰ... ἀρχαίου...*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Ἰωάννου... οἱ δύο κύριοι.*

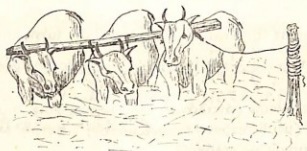
*ὅτι... ἀλωνιοί... ἡ τελευτῶν... με... ποτὶ... μύρον
βοῶν... διαί... μὴν... βυζαντιν... χωματά...*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)· *ἔχιντε... ὁ καιρὸς... με... γυμνασ-
μὸν... βοῶν... ὡς... πορτοκαλί... ..*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁχι!...*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

⁹ Επαποδοτέον... μηδ' αὖ, καὶ ἐξ αὐτοῦ
ἐκείνου (ἐκ κεφαλαίου).....

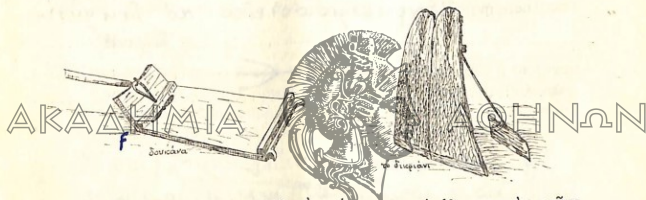
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωναίου ἑξήκοντα στῦλοι, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενοι στηγερὸς, στρούλουρος, δουκάτη, βουκάτη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ἤκουσεν... ἐν τῷ ὄρει καὶ μέθυσεν (ὡς καὶ
ἐν τῷ ὄρει... ἐδέξατο καὶ ἦν -

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ἐὰν... ἦτορ συνε-
 δέσσω... μὲ... χονδρὴν... ἐκτοκίαν... μὲ... ἀπὸ... δὲ...
 μ. ἀντικ... ἦτορ... καὶ... ἐν... ἄνθρωπον... τοῦ... ἀποκρίνου... συνε-
 δέσσω... ἀπὸ... καὶ... ἐκτοκίαν...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοίτερων μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

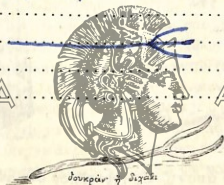
Ἐχρησιμοποιεῖτο ἢ... δουκάνα... καὶ...
 ὠκονόμειτο... ν.χ. ἐν...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ἀπὸ τοῦ

8 πρὸς ὡρὴν ἡμέρας... μέχρι τοῦ 8 ὡρὸς τοῦ
ἡμέρας...

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ διχάλι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Ναι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Βίτλα... ἀκριβῶς... καὶ ὡς ἐκινῶ...
ἐπὶ τοῦ... ἐκκλίνου... 23...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικρὸν ἐκρὸς δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

A blue curved line is drawn on a set of horizontal dotted lines. The line starts at a point on the second dotted line from the top, curves downwards and to the right, and ends at a point on the fourth dotted line from the top.

- Μεταί. Χό. δὲ ὠχίβρα... ἐπὶ μὲν οἰκίᾳ
ταύτῃ "ἀγνῆτις" // παρὲν δέ το. δεινόντα. καὶ
ἡμεῖς οὐκ ἔχοντες ὅσον ἐπαρκομένους διὰ το-
ῦτο ἐπαρκομένους.

- Ποιος την έπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τον τρόπο λειτουργίας αυτής) **Εξέκω. 1930. Ούδω**

ἔχει ὁρμηθευθῆναι καὶ ἐκτελεσθῆναι ἐν τῷ ὄρει.

β'. Δίχνησμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *ἑὸν κορμὶ ἐν κοῦ... ὁ δὲ κορμὶ ἐν...*

καὶ ἐλθέτω. ἀλλ' ὅρα... μὴ... ἐκτενέστερον...
μὲν καὶ μαρτυροῦμαι καὶ ἐν τῷ ὑμῶν...

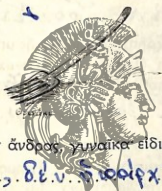
— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Ὁ. Ἐχ. 6. ἡμ. 2

ἔως ῥίπης... ἔως τοῦ γένου ἑμαρτύρου
 τοῦ μαρτυροῦ... ἔως τοῦ δέν ἑμαρτύρου
 ἔως τοῦ οὐκ, ἔως τοῦ οὐκ ἑμαρτύρου.

- 2) Με ποιον εργαλειον γινεται το ανεμισμα ; (Πως λεγεται τουτο :
φτυαρι, θρινακι ;) Ιχνογραφησατε τουτο... Με το κομφορ...

7.11

AKAΔHΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Αἱ γυναικες, δὲν ἔσονται ἐξιδιόκτες....

9.4xvi.6xv.6

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

• Πέχονται... μενάρθια... παλ' υς... κό...

λέλος παωριζομαι Δέν χίρεκου

δωκεται ἀγωνία.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

~~Παλ. καὶ δερμόνι.~~

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

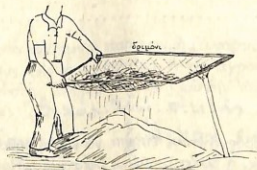

κόσκινον παλ. δερμόνι

κόσπος ἢ ἀριλόγος

Α.

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρῆσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Σελ. 418

πρωτοῦτε ἐν τῇ πόλει καὶ ἐν τοῖς
με' ἐκείνοις μέγα καὶ διαφύλαξτε τοῦ
ἐχθροῦ κατὰ δόξαν καὶ κατὰ
δόξαν με' καὶ δερμόνι. ἔχρησεν ὁ θεὸς
αὐτόν.

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν : Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ . . .

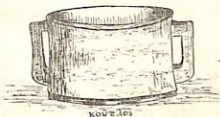
[illegible]

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ γὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Οὐδὲν*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλὼνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλὼνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)· ?*ε.αθ.μ.ρ.φ.ν.ε.ο*

(*ε.ο.ι.α.ν.ι.θ.ι.μ.ι.ω.ν.*)... *25%*... *ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο*
μ.ο.ι.ε.μ.ε.ρ.α.ι.ο... *μ.ε.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο*... (*μ.ο.ι.κ.ο.α.ν.ε.ν.ε.μ.ε.ο*)
μ.ε.μ.ε.ρ.α.ι.ο.ν.ε.ο... *ε.ι.δ.ι.μ.ε.ο.μ.ο.ρ.μ.ε.ν.ε.ο*... *α.μ.ρ.η.μ.ι.κ.ο.μ.*
ε.ο.ι.12... *ο.μ.ε.δ.ω.ν.*

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο, ← *1 ξάχι.*

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *οὐδέν.*

γ) τὸ γηφιάτικο, *οὐδέν.*

δ) τὸ ἀλκονιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) . *οὐδέν. ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο... ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο...*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) ? *ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο... ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο...*

ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο... ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο...
ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο... ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο...
ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο... ε.ο.κ.ο.α.ν.ι.θ.ι.μ.ρ.φ.ν.ε.ο...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποδομικεύετο... εἰς τὸν
 ἀχυρῶνα, αὐγὰς... Ὁ ἀχυρῶν ἦτο εἰς
 τὸ βωίτι.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...
 Μετὰ τὸ ἀθῶνι βρῆ.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)
 Ὁ ὕμνος... ἐλάμβανε χώραν καὶ οὐ-
 κεν μεθ' ἡμῶν οὐρῶν.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ζόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

.....

.....

.....

.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ